

SUNTEM PESTE UN MILION PATRU SUTE DE MII !

OMENIA

Revista trimestrială a FEDERAȚIEI NAȚIONALE "OMENIA"
a Caselor de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor din România

Anul 11 nr. 4 (44)

www.fn-omenia.ro; www.omeniatv.ro

DECEMBRIE 2019

LA MULȚI ANI 2020!

**Agenda noii
Comisii Europene,
mai aproape de
problemele
persoanelor vârstnice**

Federația
Națională "OMENIA"
a C.A.R.P.-urilor
din România, membră
a Platformei AGE Europe

La mulți ani seniori, la mulți ani Federația Națională "OMENIA" / Happy New Year, dear seniors, Happy New Year "OMENIA" National Federation!	1
„C.A.R.P.-urile sunt adevărate instituții sociale. Sunt fabrici de făcut bine!” / „P.M.H.H. are by definition social institutions. They are charity factories!”	2-4
Mândria seniorilor din Turda și a urmașilor lor / The pride of the seniors from Turda	5-8
Șase decenii de viață și activitate! / Six decades of life and activity!.....	9-11
O întâlnire colocvială: coerență și responsabilitate / A colloquial meeting: coherence and responsibility.....	12-15
Agenda noii Comisii Europene, mai aproape de problemele persoanelor vârstnice / The new European Commission’s agenda, closer to the older people’s problems.....	16-17
Publicațiile C.A.R.P.-urilor din România, la ședința de redacție! / Editorial meeting for the P.M.H.H.’s publications	18-19
Seniorii brăileni fac istorie / Seniors from Braila make history.	20-21
De la ferestrele sparte la Kaizen / From the broken windows to Kaizen	22-23
Femeile, eroii uitați ai Marii Uniri / Women, the forgotten heroes of the Great Union.....	24-25
Tradiții inedite de Crăciun în lume... / Unique Christmas traditions in the world.....	26-27
Noaptea dintre ani la români și în lume / Night between years, how does Romanians and the world celebrate it.....	28-29
Președintele Ovidiu Morariu, Cetățean de Onoare al municipiului Hunedoara / De șase ani în "CASA SPERANȚEI" / The President Ovidiu Morariu, honorary citizen of Hunedoara/Casa Speranței, 6 years of existence	30
Întreaga prețuire pentru seniori / Our appreciation for seniors.....	31
Să mai și râdem / Let’s laugh	32

LA MULȚI ANI SENIORI, la mulți ani Federația Națională OMENIA!

In urmă cu aproape 30 de ani, mai precis pe 24 septembrie 1990, Federația Națională „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România a luat ființă prin afilierea caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor din toată țara. S-au pus astfel primele cărămizi la temelie a unei federații care, an de an, s-a consolidat și dezvoltat ajungând să fie acum cea mai reprezentativă organizație a seniorilor din România, cu puternic impact internațional. Spun de multe ori despre Asociația C.A.R.P. „OMENIA” București pe care o conduc, și care are peste 55.000 de membri, că este cât un oraș. Ei bine, cu ajutorul dumneavoastră,

dragi seniori, am strâns într-o federație, timp de aproape trei decenii, raportându-ne demografic și geografic, o țară! Da, o țară, pentru că suntem peste 1,4 milioane de seniori.

Prin activitățile asociațiilor noastre, entități ale solidarității și ale ajutorului reciproc, am promovat îmbătrânirea activă, solidaritatea între generații, o societate prietenoasă tuturor vârstelor, o viață demnă pentru seniori, incluziunea socio-financiară, participarea vârstnicilor în societate, am adus o rază de speranță pe chipul segmentului de populație cel mai afectat de transformările socio-financiare. Anul acesta mi-ați

încredințat un nou mandat în fruntea federației noastre.

Vă mulțumesc, acest fapt mă onorează și mă obligă pentru viitor. Așa cum spune cândva un mare român, Tudor Vladimirescu, rămânem și vom fi ceea ce am fost și mai mult decât atât. Seniorii au nevoie de noi, au nevoie de o federație puternică și unită. Au nevoie de OMENIA!

Președintele
Federației Naționale
„OMENIA” a C.A.R.P.-urilor
din România

Inginer
Gheorghe CHIOARU

“C.A.R.P.-urile sunt adevărate instituții sociale. Sunt fabrici de făcut bine!”

Jurnalist
Ionuț CRIVĂȚ

A fost ministru, deputat, secretar de stat, iar acum promotor al valorilor naționale prin susținerea turismului autohton. Este director științific la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Turism, din Ministerul Cercetării și Inovării, implicat în proiecte extraordinare dedicate vârstnicilor, într-un cuvânt domnul Valentin Iliescu, omul care sfințește locul. Cunoaște foarte bine problematica asociațiilor de tip C.A.R.P., adevărate instituții sociale, așa cum le caracterizează domnia sa.

Domnule Valentin Iliescu, sunteți director științific la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Turism. Spuneți-ne câte ceva și despre această nouă preocupare.

În primul rând doresc să vă mulțumesc pentru onoarea de a acorda acest interviu revistei “OMENIA”, o publicație care

susține cu atâta consecvență, tenacitate și corectitudine cauza persoanelor de vârsta a treia. Revenind la întrebarea dumneavoastră, vă mărturisesc că profesional trăiesc, prin această experiență, în folosul turismului românesc momente

deosebite. Fiindcă România, în privința potențialului turistic este dăruită de Dumnezeu cu tot ce se poate. Cum s-ar spune, lucrez pentru o cauză dreaptă. Lucrez pentru țara mea. Avem Marea Neagră și un litoral nemaipomenit de fru-

Locul Federației Naționale “OMENIA” este în C.N.P.V. și în C.E.S.

„Este nevoie să readucem Federația Națională „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România în Consiliul Național al Persoanelor Vârstnice. Cu convingerea că o organizație care adună aproape un milion și jumătate de membri din toată țara nu poate fi ignorată la nivelul celui mai important organism consultativ al Ministerului Muncii și Protecției Sociale. Toate legile importante ale țării pentru persoanele de vârsta a treia trebuie să beneficieze de analiza și consultanța experților federației înainte de a ajunge pe masa Guvernului României. C.A.R.P.-urile sunt instituții unice de sprijinire a celor cărora statul, băncile nu le acordă nicio

șansă. De multe ori, ajutoarele, împrumuturile, alte forme de sprijin acordate membrilor sunt gesturi greu de comensurat”, mărturisește domnul Iliescu.

moase, cum multe țări nu au, avem o Deltă a Dunării pe care foarte puțini români au văzut-o pe viu, avem un relief extrem de variat, cu munți, cu păduri și râuri minunate, avem factori terapeuticici de valoare excepțională în stațiunile balneoclimaterice și balneare – izvoare minerale, izvoare termale, nămoluri, mofete, bioclimatul – adevărate "fabrici de sănătate" pentru români, dar pe care le folosim prea puțin. Lucrul asupra căruia insist extrem de mult acum, în activitatea mea, este să valorizez acest potențial balnear și turistic în folosul românilor, să stimulez cât mai multe măsuri și acțiuni din partea statului român, a Guvernului, în mod special, ca tot mai mulți români să beneficieze în condiții favorabile de accesul la aceste resurse.

Mergând pe această idee și cu referire la persoanele de vârsta a treia, cum vedeți situația actuală a turismului de sănătate?

În urmă cu mai multe luni, în calitate de director științific al Institutului Național de Cercetare-Dezvoltare în Turism București, am inițiat un proiect pe care l-am intitulat "România – Fabrica de Sănătate". Este un proiect construit profesional, în consens deplin cu interesele României și ale tuturor cetățenilor ei, cu tendințele de susținere a politicilor antiîmbătrânire la nivel european. Un proiect care să pună în valoare potențialul turistic excepțional al României. Puțină lume știe că suntem a treia țară din Europa

ca potențial balnear, lucru recunoscut și acceptat de toți specialiștii la nivel mondial. Izvoarele noastre minerale sunt comparabile, chiar și mai eficiente medical decât cele de la Vichy, de la Baden Baden sau de la Karlovy Vary. Avem mofete pe care alte țări nu le au. Avem salinele care sunt, tot așa, destul de rare în Europa. Avem nămoluri eficiente și resurse termale cu care se pot dezvolta centre wellness&spa extrem de atrăgătoare și de sănătoase pentru oameni. Mă uit cu jind la țările cu potențial balnear mare ca România. La Franța, Germania, Italia și la politicile sociale pe care le fac guvernele lor pentru pensionari. Pentru oamenii care au muncit și și-au făcut datoria față de societate. Aceste state respectă pensionarii. Îi trimit în stațiuni la tratament, le oferă condiții să își mențină starea de sănătate, îi fac să se simtă utili pentru societate, le creează cât mai multe oportunități de socializare, țin cont de părerile și de aspirațiile lor. Cum s-ar spune, politicile publice pentru

vârsta a treia pleacă de la adevărul de netăgăduit că fiecare dintre noi, inevitabil, ajunge la această vârstă care nu trebuie să fie o "haină grea".

De la aceste modele am plecat și eu în proiectul "România – Fabrica de Sănătate". Cred că la potențialul balnear pe care îl are țara noastră niciun pensionar, nicio persoană încă activă care trece de vârsta de 40 de ani sau, cu atât mai mult, care se apropie de vârsta de pensionare nu ar trebui să nu ajungă cel puțin 2 săptămâni din an, în condiții avantajoase, stimulante, prin măsuri inițiate și sprijinite de Guvernul României, într-o stațiune balneară pentru a-și trata afecțiunile dobândite în perioada de activitate.

Domnule Valentin Iliescu, în perioada 1996-1999 ați fost președintele Comisiei de Muncă și Protecție Socială din Camera Deputaților. Din această perspectivă și poziție cum ați gestionat problematica persoanelor de vârsta a treia?

Am fost, într-adevăr, în acea perioadă menționată (1996-1999) președintele acelei comisii, iar apoi membru până în 2008. Chiar dacă nu am reușit să îndreptăm multe nedreptăți care erau în sistemul de pensii, că nu am reușit să diminuăm șomajul de la acea vreme, că nu am reușit să punem la punct sistemul de asistență socială, totuși, atunci am făcut legi drepte. Nu am favorizat și nu am creat nedreptăți. Atunci erau oameni de mult mai bună calitate în Parlament, profesioniști și știutori de carte, oameni cu mare respect față de cei pe care îi reprezentau.

Oameni cu care realizam dezbatere pe legi cu zeci de invitați de la sindicate, de la patronate, de la organizațiile de pensionari. Transparent și cinstit. Fără niciun fel de parti-priuri.

Răspunzând foarte concret la întrebarea dumneavoastră, vă spun că atunci, în 1996-1999, am realizat o lege mult mai bună decât actuala lege a salarizării bugetarilor, corectă, dreaptă, ținând cont de rolul și importanța socială a fiecărui domeniu de activitate, am reparat multe din nedreptățile existente în legea pensiilor de atunci, nu toate însă. Am asigurat justiția socială și respectul convenit pentru o serie

de categorii de persoane: veterani și văduve de război, foști deținuți politici, persoane persecutate de regimul comunist. Repet, nu a fost perfect ceea ce am făcut. Nicio lege nu este perfectă. Este perfectibilă. Dar am făcut legi juste, pe care le-am discutat cu profesionalism, cu bună credință și cu frică de Dumnezeu și cu respect față de cetățeni.

Cam în aceeași perioadă, în calitate de deputat de București, cu sprijinul Președintelui Asociației C.A.R.P. "OMENIA" București, domnul Gheorghe Chioaru, am inițiat și am aprobat în Parlament Legea nr.

540/2002 privind casele de ajutor reciproc ale pensionarilor. Legea asta s-ar putea numi, pe bună dreptate, Legea Chioaru-Iliescu. O lege pe

care o consider foarte bună și astăzi, chiar dacă unii rău intenționați ar vrea să o sfârtece și să o transforme într-un instrument mai puțin util C.A.R.P.-urilor.

Domnule ministru, pentru că tot ați amintit mai sus, de mulți ani vă leagă o lungă și trainică prietenie și colaborare cu Federația Națională "OMENIA"...

Relația pe care am avut-o, o am și o voi avea cu Federația

Națională „OMENIA” este, în primul rând, de mare respect și apreciere față de munca și dedicarea Comitetului Director în folosul persoanelor vârstnice, sărace și aflate în dificultate. Asociațiile de tip C.A.R.P. sunt instituții unice de sprijinire a celor cărora statul și băncile nu le acordă nicio șansă. Puțini oameni din conducerea acestei țări știu ce oameni serioși conduc aceste C.A.R.P.-uri, ce echipe devotate, harnice, profesioniste și eficiente au construit toți acești președinți în spatele lor. În condiții deloc ușoare. Trudind zi de zi, ani în șir asemenea unor furnicuțe sunt nu numai instituții de ajutor financiar ci și adevărate instituții sociale, fabrici de făcut bine. Lucruri minunate se întâmplă la C.A.R.P.-urile din toată țara, la București, Galați, Brăila, Ploiești, Iași, Arad, Târgoviște, Bistrița, Alexandria, Timișoara și în multe alte locuri, cu rolul suprem de a face bine oamenilor necăjiți ori de câte ori este nevoie. Dumnezeu să ne dea la toți sănătate, putere și perseverență să ducem mai departe toate ideile noastre bune. Fiindcă atunci când faci lucruri bune, când gândești și acționezi pozitiv, când crezi cu toată puterea sufletului tău în cauza pentru care lucrezi nu ai cum să te oprești. Nu ai cum să nu duci lucrurile bune până la capăt. Dumnezeu să ne ajute pe toți!

Domnule ministru Valentin Iliescu, vă mulțumim!

Legea

540/2002

**o lege foarte bună,
chiar dacă unii rău
intenționați
ar vrea să o
sfârtece**

Mândria seniorilor din Turda și a urmașilor lor

Președinte
ing. Petru HERCULEA

Alături de seniorii Văii Arișului, cu o istorie de aproape 200 de ani, la Turda există o tradiție în organizarea pensionarilor în societăți de întraajutorare. O formă incipientă de protecție socială a fost "Casa Săracilor", înființată în 1842, după cum aflăm din lucrarea "Turda și împrejurimile sale" a istoricului secuiei Orban Balazs. Această instituție se preocupa de soarta celor mai năpăstuiți. Spre exemplu, orfanii fără avere puteau fi internați în spitale și instituții de ocrotire pe cheltuielă publică, măcelarii erau obligați să dea o anumită cantitate de carne la spital și chiar o parte din veniturile pieței.

La Salina Turda exista în 1871 o Casă de Ajutor Reciproc și de ocrotire a sănătății publice, cu regulament de funcționare care prevedea la art. 10 că bolnavii permanenți, funcționarii inferiori și paznicii sunt tratați gratuit de către medicul

PETRU HERCULEA,
președinte C.A.R.P.
"Potaissa" Turda

oficial și primesc medicamente gratuit de la farmaciile din oraș. Din punct de vedere material, dezvoltarea o face în mare parte Banca de Ajutor Reciproc prin împrumuturi cu dobândă de 5%, banca dispunând de un capital de 22.000 florini austrieci. Preotul Nicolae Partoș Rațiu – parohia Tritenii

de Sus- județul Turda, pune în 1902 baza unui statut și a unei Societăți de Învmormântare în parohia Turda Nouă, unde existau 250 de membri cotizanți care beneficiau de drepturile stipulate în statut.

Conducerea asociației județene a învățătorilor, văzând situația precară a slujitorilor școlii

Dotări și servicii de înaltă clasă pentru cei peste 18.000 de membri

Odată cu venirea la putere a regimului comunist aceste organizații non-profit au fost reorganizate și chiar desființate. Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor a luat ființă la 27 aprilie 1953, în urma Adunării Constitutive a 302 pensionari din orașul Turda, din care membri fondatori în număr de 80 au semnat statutul C.A.R.P. Turda și au ales un consiliu de conducere compus din nouă membri și o comisie de cenzori compusă din trei membri. Datele statistice ne arată că de la cei 218 membri cu care s-a plecat la înființare, acum în 2019 am ajuns la 18.000 membri. Acesta este rezultatul muncii salariaților casei, bine coordonată de consiliul director al casei și președinții consiliului director.

Membrii sunt din fostul raion Turda, deci din cele 16 comune din județul Cluj și două municipii, Turda și Câmpia Turzii. Asociația noastră își desfășoară activitatea la sediul din Turda, strada Războieni nr. 13, județul Cluj – construcție proprietate a acesteia, cât și în Câmpia Turzii, strada Băii nr. 16, spațiu proprietate tot a organizației.

La Adunarea Generală din 26.04.2018 asociația a fost numită C.A.R.P. "Potaissa" Turda, iar în urma alegerilor, societatea este condusă de un Consiliul Director compus din președinte și 4 consilieri, iar comisia de cenzori din trei membri, ca organ de control financiar intern. Activitatea casei se desfășoară la sediul

din județ, au hotărât încă din 1924 să înființeze o societate de ajutor mutual numită *"Reuniunea de Înarmorantare"*. În anul 1940 la Turda, prin activitatea energetică a farmacistului Ion Murgău și a învățătorului Pamfil Giurgiu se înființează C.A.R.P. "Solidara" care funcționează cu rezultate bune, deși în condiții grele când Turda și-a dublat populația prin refugiații și expulzații din Ardealul de Nord, Bu-

covina și Basarabia. C.A.R.P. funcționează cu un fond de rulent pentru împrumuturi și un fond mutual pentru înarmorantare pentru pensionarii săraci. La 18 septembrie 1941 Adunarea Generală a casei "Solidara" aproba ca pensionarii să ajute printr-un împrumut susținerea războiului sfânt pentru realipirea teritoriului românesc răpit prin dictatul de la Viena.

C.A.R.P "Potaissa" Turda din strada Războieni nr. 13, care deține o sală mare de primire a membrilor dotată cu scaune, aparat pentru emiterea biletelor de ordine, aer condiționat, aparat pentru servirea cafelei, ceai cald, televizor, acces la cabinetul medical și ghișeu.

Activitatea se desfășoară și la Câmpia Turzii, strada Băii nr. 16, dar și în punctele de lucru din comunele Iara, Băișoara, Valea Ierii, deservind până la 1000 membri.

Împrumuturi avantajoase, de cinci ori cotizația!

Casa are 9 salariați cu contract de muncă și 5 casieri zonali cu contract de muncă, cu activitate de înscriere de noi membri, încasarea cotizațiilor membrilor și a ratelor la împrumuturi.

Disponem de 6 ghișee, un birou pentru acordarea împrumuturilor bănești, achitarea ajutoarelor nerambursabile pe bază de anchete sociale întocmite de consilier, în sectorul repartizat, pentru membrii aflați în situații deosebite, oferim compensații la biletele de tratament în stațiuni balneare eliberate de Casa Județeană de Pensii, achitarea unei contribuții la lucrările dentare, decontarea serviciilor acordate de compartimentul de pompe funebre (cu toate accesoriile necesare) și transportul asigurat pentru decedat cu cele două autoturisme din dotarea casei.

Programul C.A.R.P. "Potaissa" Turda se desfășoară cu respectarea Legii 540 /2002, a O.G.26/2000 și a Statutului casei, a Regulamentului de Ordine Interioară și a metodologiei

de acordare a împrumuturilor aprobată de Consiliul Director. Împrumuturile bănești se acordă, pe baza unui contract de împrumut încheiat conform metodologiei aprobată de Consiliul director al casei, membrilor cu cotizația la zi și fără datorii la asociație. Suma maximă ce poate fi împrumutată este de 30.000 lei, deci de 5 ori fondul cotizației, garantată cu pensia și cotizația titularului și pensia giranților.

Giranții pot fi pensionari cu pensie de peste 800 lei, salariați din unitățile de stat cu adeverință tip și venitul din anul precedent. Numărul giranților este în funcție de suma solicitată astfel: cu un girant pensionar se poate ridica un împrumut de până la 5.000 de lei, cu doi giranți până la 10.000 de lei, trei giranți la sume mai mari de 10.000 lei. Giranții salariați trebuie să aibă contract de muncă pe perioadă nedeterminată și normă întreagă. Termenul de

rambursare a împrumutului nu poate fi mai mic de 3 luni și mai mare de 48 de luni.

Media dobânzilor percepute este în funcție de perioada de rambursare a creditului, între 4%-7%. Creditul contractat se acordă în aceeași zi cu solicitarea și întocmirea contractului de împrumut.

Serviciile socio-medicale, cheia unei asociații puternice

C.A.R.P. "Potaissa" Turda acordă compensații la biletele de tratament și alte servicii medicale în valoare de 70 de lei/membru la biletele de tratament, compensații în valoare de 80 de lei la lucrările dentare cu valoare peste 500 de lei. Acordarea ajutoarelor nerambursabile în valoare de 80 de lei membrilor aflați în situație deosebită se face pe baza unei anchete sociale. De asemenea, se acordă 80 de lei la împlinirea vârstei de 80 și 90

de ani și 200 de lei la împlinirea vârstei de 100 de ani. Se acordă sprijin și ajutoare membrilor afectați de calamități naturale precum inundații, incendii sau alte situații de urgență, prin anchetă și acte constatate de consilierii casei. Pentru sărbătorile de iarnă, membrilor cu venituri reduse, fără posibilități financiare, bolnavi și fără susținători, C.A.R.P. "Potaissa" Turda asigură masa de sărbători. Din activitățile asociației mai putem aminti organizarea în fiecare an a Zilei Internaționale a Persoanelor Vârsnice, a revelionului pensionarilor în cursul lunii ianuarie, unde participă 300-400 de membri ai casei iar contravaloarea mesei este asigurată de C.A.R.P. "Potaissa" Turda în procent de până la 50 %. În ceea ce privește activitatea social – culturală asociația C.A.R.P. "Potaissa" Turda organizează excursii de 1-3 zile, în diferite regiuni ale țării cu membrii casei.

De mare succes sunt excursiile la Dunăre, Curtea de Argeș, Transfăgărașan, Maramureș, Moldova, Arad, Gyula-Ungaria și cele din zona Văii Arieșului. Mulți dintre membrii noștri solicită mijloc de transport pentru a participa la concertele susținute la Filarmonică, Teatru și alte programe artistice la Cluj Napoca, unde asociația noastră îi sprijină imediat. La sediul C.A.R.P. „Potaissa” Turda au sosit în schimb de experiență, în acest an, C.A.R.P. "Elena Cuza" Bârlad, C.A.R.P. "Speranța" Hunedoara și C.A.R.P. Bistrița Năsăud.

Aceste schimburi de experiență între asociații sunt deosebit de bine venite prin împărtășirea acumulărilor dobândite în managementul activității acestor asociații. În cadrul cabinetului medical, o formă importantă de protecție socială a celor de vârstă a treia, oferim asistență medicală asigurată de un medic generalist prin servicii pre-

cum E.K.G., determinarea colesterolului, glicemiei, trigliceridelor, acupunctură, reflexoterapie, consult general, injecții și alte facilități. Cabinetul este dotat cu bandă de alergare, bicicletă medicală, Vibroshaper, masă pentru masaj.

De asemenea, asociația achiziționează an de an în luna octombrie vaccin antigripal pentru personalul casei. La sediul asociației se desfășoară servicii de optică medicală prin care membrii noștri beneficiază de consultații oftalmologice gratuite efectuate cu aparatură computerizată, oferită de specialiști în domeniu, prețuri speciale la lentile și rame gratuite. Un moment de mare tristețe s-a abătut asupra instituției noastre când cel care a fost președintele asociației peste 24 de ani, domnul Ioan Moldovan, a încetat din viață. Un om cu suflet mare și dăruire față de semenii săi pe care i-a iubit, ajutat și îndrumat, aducându-și aportul deosebit în rezolvarea problemelor asociației. Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Potaissa” Turda este și va fi alături de nevoile membrilor, cerințelor acestora, pentru sprijinirea puterii financiare de ridicare a nivelului vieții pensionarilor și tuturor membrilor asociației. Avem un colectiv bine armonizat, pregătit, respectuos și cu multă dragoste și omenie față de seniorii noștri.

De-a lungul celor 66 ani de existență am devenit o mare familie a seniorilor, cu un personal consolidat și dedicat îmbunătățirii vieții membrilor noștri care trăiesc mai în siguranța datorită sprijinului asociației C.A.R.P. Turda.

Șase decenii de viață și activitate!

**Președinte
jurist DUMITRU MIHALI**

Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor din fostul raion Sighet s-a constituit în baza Deciziei nr. 204/1951 la 12 aprilie 1960 și a fost înregistrată prin Decizia nr. 121/1960 a Comitetului Executiv al Sfatului Popular Raional Sighet, urmând să funcționeze pe lângă Oficiul de Prevederi Sociale al acestuia. Prin Legea 57/1968 privind organizarea și funcționarea Consiliilor Populare s-au înființat Consilii Populare Județene și Locale asociația trecând în subordinea Consiliului Popular Județean Maramureș.

În anul 1972 s-a emis Legea nr. 13/1972 privind Casele de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor care a menținut competențele instituțiilor la nivel județean. În 2002 a apărut Legea nr. 540 privind Casele de Ajutor Reciproc ale Pensionarilor.

În anul 2005, prin Legea nr. 246 a fost aprobată O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații prin care se instituie obligația de înregistrare la judecătorie. Astfel, a fost elaborat un nou statut și s-a înregistrat la

Judecătoria Sighetu Marmației sub nr. 8/PJ/2006, la organele fiscale și B.N.R. ca „instituție financiară nebancaară”.

O asociație clădită pe profesionalism și responsabilitate

Asociația este condusă de un consiliu director format din cinci membri din care un președinte, controlată de comisia de cenzori, iar partea executivă formată din secretar, contabil-șef, contabili și casieri și, mai nou, informatician. În localitățile arondate avem un reprezentant care ține legătura cu asociația. De-a lungul timpului, asociația noastră i-a avut ca președinți pe: Zetea Ioan – 1960-1974; Firtea Ioan – 1974-1978; Pop Ionel – 1978-1979; Miclean Ioan – 1979-1989; Mironescu Emil – 1990-2006; Stiopei Vasile – 2006-2007; Bota Vasilie – 2007-2018 și Mihali Dumitru – din 2018. Evoluția numărului de membri a fost mereu foarte bună astfel că la sfârșitul anului 2008 aveam 7.382 membri din care 4.137 în Sighetu Marmației și 3.245 în zonele arondate. La 30.09.2019 aveam 9.917 membri din care 4.343 la Sighetu Marmației și 5.574 în zonele arondate. În această perioadă numărul lor a

crescut cu 2.535 din care 581 la Sighetu Marmației și 1.954 în zonele arondate.

Probleme constatate și planuri de viitor la C.A.R.P. Sighetu Marmației

Pentru a face un plan de perspectivă, trebuie să analizăm situația actuală, să vedem limitele și șansele de dezvoltare, ținând cont de prevederile legale și că în Parlament este un proiect de lege care va fi dezbătut și aprobat, nu se știe când și cu ce modificări. Avem membri în Sighetu Marmației dar și în 40 de localități arondate, respectiv 2 orașe – Dragomirești și Borșa – 27 de comune și 11 sate. Comisia de cenzori este singura care face controlul activităților desfășurate pentru atingerea scopului propus, consemnează constatările făcute și în actele de control. Pentru a asigura spațiu suplimentar pentru desfășurarea activității ne propunem extinderea spațiului actual prin supraetajarea și reorganizarea spațiului existent. Vom înființa sucursale în zonele arondate, respectiv pe Valea Vișeului și Valea Izei și implementarea va continua până când vom găsi forma op-

Membrii Consiliului Director, Comisiei de Cenzori și personalul tehnic – operativ

jurist Mihali Dumitru - președinte; economist Haidu Valentin – vicepreședinte; profesor Lumei Florica – consilier; contabil Marusceac Viorica – consilier; economist Lazăr Doru – consilier

economist Bodea Maria – președintele comisiei de cenzori;
economist – Nășui Ioan - cenzor;
economist Todincă Floare – cenzor

contabil Cerb Adriana – contabil operator; contabil Rusu Adela – contabil operator; economist Ungureanu Livia – contabil șef; jurist Rus Ioan – secretar administrator; contabil Rus Magdalena – contabil operator; contabil Arba Clara – contabil operator

timă. Consiliul Director va activa persoanele cu pregătire și practică apropiate specificului nostru. De asemenea, am introdus în statut norme prin care Consiliul Director și Comisia de Cenzori să fie formate în majoritate din oameni cu studii superioare.

Activitatea socială și culturală. Mărturii și bucurii

Promovarea grijii pentru nevoile sociale și culturale ale celor aproape 10.000 membri ai Asociației C.A.R.P. Sighețu Marmăției este un obiectiv prioritar, cel puțin la fel de important ca maximizarea rezultatului financiar și consolidarea economico-financiară a asociației noastre. „Vârsta nu reprezintă anii din viață, ci viața din ani”, deci calitatea vieții, prin urmare Consiliul Director, prin programele și proiectele asumate, acordă o atenție sporită așteptărilor de ordin social și cultural ale membrilor săi. De asemenea se colaborează cu compartimentul de îngrijiri la domiciliu din municipiul nostru în scopul identificării și ajutorării persoanelor bolnave, conștienți fiind că sănătatea nu este totul, dar fără sănătate totul este nimic. Tot în beneficiul membrilor noștri s-a amenajat cu ani în urmă în incinta sediului o bibliotecă cu peste 200 de volume unde se află și o colecție de ziare și reviste constituită din donații. Cu ocazia Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice au fost invitați în ultimii ani membrii noștri care s-au remarcat printr-o activitate susținută și li s-au înmănat Diplome de Onoare, re-

spectiv Diplome de Excelență. În fiecare an C.A.R.P. Sighetu Marmației organizează pentru membrii săi o excursie pe lerinaj. Susținerea financiară a proiectelor turistice de către asociația noastră care asigură gratuit transportul, permite diversificarea acestor

activități. Suntem informați și dorim să ne aliniem Campaniei "Îmbătrânire Activă" promovată de Federația noastră, în acord cu Platforma Europeană AGE prin care vom iniția în continuare activități care să elimine marginalizarea, discriminarea și abuzurile asupra

vârstnicilor, precum și schimbarea percepției în comunitate privind valoarea umană a persoanelor de vârstă a treia, care trebuie să aibă parte de siguranță, respect, înțelegere și suport moral. **(prof. Lumei Florica, consilier)**

Cum se acordă împrumuturile?

Asociația C.A.R.P. Sighetu Marmației a fost, este și va fi pentru cei 9917 membri, cât numără în prezent și la care se adaugă mereu alții noi, un sprijin de nădejde sigur, prin multitudinea mijloacelor și modalităților de ajutoare și întrajutoare mutuală folosite.

Astfel, putem aminti aici împrumuturile rambursabile cu dobânda de 8% pe an fără comision sau alte costuri suplimentare care se acordă pe bază de contract de împrumut însoțit de contractul de garanție al giranților. Giranții nu pot să fie pensionari cu pensie mai mică de 750 de lei, pensionari cu indemnizație de handicap sau angajați de la firme private. Valoarea împru-

mutului maxim, care se poate acorda este de 25.000 lei pe o perioadă de până la 36 de luni și este în funcție de valoarea fondului propriu existent, multiplicat de cinci ori.

Cu un fond de peste 17.400.000 lei, în perioada ianuarie-septembrie 2019, asociația a acordat 2.700 împrumuturi în valoare de peste 13.800.000 lei. Asociația a mai acordat și ajutoare bănești ocazionale nerambursabile, ajutoare bănești pentru tratament, ajutoare bănești excepționale pentru boli foarte grave, ajutoare bănești în caz de deces, la un număr de 300 membri în valoare de peste 260.000 lei. Cuantumul acestor ajutoare se

stabilește în funcție de vechimea ca membru a celui decedat. În anul 2018, bonificația la fondul social a fost de 1%, în valoare totală de peste 162.000 lei, majorându-se astfel fondul propriu al membrilor.

Membrii Consiliului Director, ai Comisiei de Cenzori, șefii compartimentelor secretariat-administrativ și financiar-contabil, salariații C.A.R.P. Sighetu Marmației sunt preocupați și acționează împreună, ca o adevărată echipă, pentru buna funcționare a mecanismului de acordare a ajutoarelor precum și pentru găsirea și promovarea de noi mijloace de sprijinire a membrilor Casei. **(ec. Livia Ungureanu, contabil șef)**

O întâlnire colocvială: COERENȚĂ ȘI RESPONSABILITATE

Constantin DRAGNEA
Vicepreședinte
C.A.R.P. Alexandria

Din marea familie a Federației Naționale "OMENIA" – care numără peste 1.400.000 de seniori - fac parte și C.A.R.P.-urile afiliate din județul Teleorman, respectiv cele din: Alexandria, Roșiorii de Vede, Videle, Zimnicea și Drăgănești Vlașca. Activitatea de îndrumare din această parte de țară este asigurată de doamna inginer Gherghina Drăgușin, președinte al Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Alexandria, membru al Comitetului Director în cadrul Federației.

În această calitate, în ultima parte a lunii septembrie, doamna președinte Drăgușin, a invitat la Alexandria conducerea asociațiilor din teritoriu la o discuție colocvială legată de problemele la zi dezbătute la recenta întâlnire a Comitetului Director al Federației Naționale "OMENIA" ce a avut loc la Galați. Legat de temele prezentate

la Galați, multe vizând aspecte legislative, ele au fost primite cu interes, fiind de un real folos în activitate de zi cu zi.

De la problemele analizate și dezbătute la întâlnirea din Galați, invitații veniți din localitățile teleormănene amintite, prezenți la Clubul Pensionarilor din Alexandria, au trecut la aspectele concrete din fiecare asociație. Doamna Gherghina Drăgușin a făcut o amplă prezentare a modului cum s-a implicat întregul colectiv pentru a realiza exemplar principalii indicatori pe cele trei trimestre din anul 2019. Președintele C.A.R.P. Roșiorii de Vede, domnul economist Ioan Eana, alături de doamna Saioc Georgeta, contabil șef și Emilia Cristea, președinte al Comisiei de Cenzori, a făcut o amplă prezentare a rezultatelor pozitive din anul 2019. Acesta a subliniat faptul că, recent, a făcut o vizită de documentare în mai multe asociații din județele vecine unde a aflat lucruri interesante care merită a fi luate în seamă. Concluzia a fost aceea că: "*Este necesară perfecționarea continuă a acti-*

vității din C.A.R.P.-uri. Viața a dovedit că se impun mereu schimbări!". Raportându-se la temele supuse dezbaterii și la unele aspecte din activitatea asociației, evidențiind rezultatele concrete obținute în cele nouă luni care au trecut din acest an, au vorbit doamna Dumitra Chiru, președinte C.A.R.P. Videle și Gheorghe Profir, președinte al Comisiei de Cenzori.

În cadrul discuțiilor și-au spus punctul de vedere și reprezentanți din conducerea asociației care își desfășoară activitatea în cel mai sudic oraș al României – Zimnicea, care numără în rândurile sale 3.194 de membri. Îi amintim aici pe domnul Mihai Ilie, președinte și Ioana Anghelescu, președintele comisiei de cenzori.

Chiar dacă își desfășoară activitatea într-o zonă rurală, unde se află un număr redus de pensionari (asociația numără 2.745 de membri), și conducerea C.A.R.P. Drăgănești Vlașca se implică permanent în tot ce ține de întrajutorare și protecție socială. Paralel cu activitatea de creditare, aici s-a

manifestat un interes deosebit și s-au făcut eforturi pentru extinderea imobilului. Prezenți la

această întâlnire de lucru, domnul Panait Constantin, președinte și Gherghina Măinea, con-

tabil șef la asociația C.A.R.P. Drăgănești Vlașca au apreciat ca benefic contactul cu celelalte C.A.R.P.-uri teleormănene la nivel de conducere. Tot aici s-au prezentat noutăți și au fost puse în discuție recente norme legislative ce vizează acest domeniu.

S-au dovedit a fi interesante discuțiile privind colaborarea și modul de lucru între Președinte și Membrii Consiliului Director, colaborarea dintre Consiliul Director și Comisia de Cenzori.

În încheiere, doamna inginer Gherghina Drăgușin, a apreciat că aceste contacte colegiale, opiniile exprimate, au permanent în vedere interesele membrilor, cu respectarea statutului și a hotărârilor Adunării Generale, în final toate conducând la îmbunătățirea activității de creditare, întrajutorare mutuală și de protecție socială.

Regina Maria, sărbătorită la C.A.R.P. Alexandria

La Clubul Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Alexandria au loc, pe lângă întâlniri obișnuite ale membrilor asociației, schimburi de experiență periodice cu reprezentanții C.A.R.P.-urilor din Teleorman afiliate la Federația Națională „OMENIA” și manifestări culturale care se bucură de aprecieri în rândul seniorilor. Un asemenea eveniment,

de larg interes pentru cei de vârstă a treia, a avut loc în ultima parte a lunii octombrie la clubul asociației alexandrene. Tema supusă atenției a fost legată de marcarea a 144 de ani de la nașterea Reginei Maria – 29 octombrie (1895). S-a omagiat „*O figură emblematică, luminoasă în galeria personalităților din istoria țării noastre*”. Sala unde a avut loc

dezbateră a fost împodobită cu Tricolorul Regal al României adus de un împătimit colecționar prezent la manifestare, aici fiind expuse și picturi din creația doamnei Maria Ionescu, toate contribuind la aerul sărbătoresc al întâlnirii. Cum despre Regina Maria s-au scris numeroase cărți, unde s-au evidențiat inteligența, frumusețea, curajul și hotărârea în mo-

mente de cumpănă, implicarea în viața culturală românească, aceasta legându-și numele de multe proiecte sociale și culturale, doamnele inginer Gherghina Drăgușin, președintele C.A.R.P. Alexandria, profesor Ionescu Draga, profesor Peșu Maria, profesor Nicoleta Maria, Ionescu Maria, poetă și pictoriță dar și alți participanți care au luat cuvântul, au prezentat fragmente interesante din viața acestei mari personalități. S-a vorbit de calitatea sa de soție a princepelui de coroană, devenit regele Ferdinand I al României; cum a devenit mamă a regelui Carol al II –lea și bunica regelui Mihai I. O pagină interesantă din activitatea reginei a fost scrisă în timpul primului război mondial, dovedind reale aptitudini ca „soră de caritate”, în spitalele militare, fiind numită „mama răniților”, aceasta împărțind medicamente, hrană și păături răniților. A primit și titlul de „Regina Soldat”. După

Omagiu unei mari Regine

încheierea acestei mari conflagrații a participat la o susținută campanie diplomatică pentru recunoașterea internațională a statului român reîntregit, având întrevederi cu suveranul englez, președintele Statelor Unite ale Americii și cu primul ministru al Franței.

Seniorii C.A.R.P. Alexandria, la Balcic pe urmele reginei

Regina Maria, care și-a iubit foarte mult țara, a dat dovadă

de spiritualitate și neclintită credință în Dumnezeu. Aceasta a cerut prin testament ca trupul să-i fie înhumat în biserica episcopală de la Curtea de Argeș, alături de soțul său. O altă dorință a fost aceea ca inima să-i fie păstrată într-o raclă la Capela Stella Maris a reședinței de la Balcic. După cedarea Cadri-laterului în 1940, inima reginei a fost mutată la Castelul Bran, pentru ca în final să fie depusă la Castelul Peleşor. Legat de această întâlnire de la Clubul C.A.R.P. Alexandria, mai trebuie consemnat faptul că, o bună parte din cei prezenți în sală, cu ocazia excursiilor organizate de C.A.R.P. Alexandria, au mers pe urmele reginei în Bulgaria, la Balcic, la Mănăstirea Curtea de Argeș iar la Castelul Peleşor au văzut caseta în care se află păstrată inima reginei.

(CONSTANTIN DRAGNEA,
vicepreședinte
C.A.R.P. Alexandria)

Seniorii implicați în activități culturale

Direcția principală de activitate a Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Alexandria este aceea de a sprijini cei peste 12.000 de membri, prin acordarea de împrumuturi rambursabile cu dobânzi mici și ajutoare nerambursabile. Având în vedere prevederile Statutului asociației și hotărârile Adunării Generale, Consiliul Director are în atenție, în același timp, crearea unor condiții civilizate pentru ca seniorii să poată socializa prin mai multe modalități: excursii în zone turistice din țară ori peste Dunăre, în Bulgaria, întâlniri cu teme culturale, vizionare în grup a unor filme proiectate la cinematograful și altele.

De consemnat este recentul eveniment cultural de mare amploare, care s-a desfășurat în prima jumătate a lunii noiembrie a anului 2019. Timp de trei zile oficialități de la nivel național, județean și local s-au implicat în activități dedicate „ZILELOR BIBLIOTECII JUDEȚENE MARIN PREDA” – TELEORMAN, ediția a XXI-a. O instituție culturală condusă de inimosul manager Viorel Fota. Sala de lectură cu cele aproape 200 de locuri a devenit neîncăpătoare, ceea ce arată că iubitorii de cultură sunt dornici permanent de contacte directe cu poeți, prozatori și critici literari. Valoarea acestei manifestări maraton - de unde nu au lipsit seniorii din C.A.R.P. Alexandria - a fost dată de prezența unor membri ai Uniunii Scriitorilor, cum sunt Florin Burtan, Stan V. Cristea, Horia Gârbea, de manageri ai bibliotecilor județene din Argeș, Brașov,

Brăila, Călărași și Tulcea. Festivitatea de decernare a premiilor revistei „Caligraf” pe anul 2019, publicație editată de Centrul Cultural Teleorman, care apare sub egida Uniunii Scriitorilor din România (redactor șef scriitorul Florin Burtan) a fost urmărită cu interes de asistență.

În aplauzele celor prezenți scriitorul Horia Gârbea a înmănat premii autorilor: Simona Grazia Dima – poezie, Dan Miron – proză, Nicolae Dina – critică literară și George Băicoianu, debut literar. A urmat momentul decernării Diplomei de excelență unor biblioteci județene din țară. Cei prezenți

la această întâlnire au beneficiat de o ambianță deosebită: expoziția grafică cu genericul „Autumnal” – autor fiind artistul plastic Costel Lupu și lucrările de pictură „Simboluri religioase” – de Eugenia Dumitru, artist plastic; scriitorul și jurnalistul Stan Ștefan, un veteran al presei naționale și județene, cu peste 40 de ani în domeniu, declarat recent „Cetățean de onoare” al Municipiului Alexandria, a fost prezent cu o expoziție cu titlul sugestiv „Să citim istoria prin ziare” – cele 20 publicații tipărite între anii 1919/1930, sunt din colecția personală. (C. Dragnea)

Agenda noii Comisii Europene, mai aproape de problemele persoanelor vârstnice

Sociolog
Ionuț ARDELEANU

În perioada 16-18 octombrie 2019 a avut loc ședința Consiliului de Administrație AGE, dar și un eveniment conex important în contextul îmbunătățirii drepturilor persoanelor vârstnice la nivel european. Astfel, membrii Platformei Europene AGE au participat la un program de formare co-organizat de AGE Europe și Oficiul regional pentru Europa al Înalțului Comisar ONU pentru Drepturile Omului, care a oferit participanților oportunitatea de a obține cunoștințe și abilități privind drepturile economice, sociale și culturale ale persoanelor vârstnice și de a putea realiza pe viitor activități de advocacy prin utilizarea Pactului internațional pentru drepturile economice, sociale și culturale.

În cadrul acestui eveniment interactiv, ONG-urile reprezentând persoanele vârstnice

și-au însușit instrumentele pentru a se implica în formularea, implementarea și monitorizarea politicilor și legislației sociale folosind o abordare bazată pe drepturile omului. La aceste importante manifestări europene, seniorii din România au fost reprezentați de domnul Gheorghe Chioaru, președintele Federației Naționale „OMENIA” a C.A.R.P.-urilor din România.

Un nou portofoliu pentru democrație și demografie

De la Bruxelles, cea mai importantă veste vine de la Comisia Europeană, în cadrul noului mandat al Ursulei von der Leyen, prin crearea unui portofoliu distinct pentru democrație și demografie prin desemnarea vicepreședintelui Dubravka Šuica (Croatia). Comisia Euro-

peană a acceptat recomandările AGE privind includerea în agenda de lucru a Comisiei a problemelor demografice cu care se confruntă Uniunea Europeană printr-o abordare justă și sustenabilă, prin asigurarea că nimeni nu este lăsat în urmă.

Recomandările Platformei AGE au vizat aspecte precum: îmbunătățirea drepturilor persoanelor în vârstă prin combaterea discriminării legată de vârstă; asigurarea unor piețe de muncă inclusive; asigurarea unor venituri adecvate pentru pensii, atât pentru femei, cât și pentru bărbați; protejarea dreptului de a trăi și îmbătrâni în mod demn, printr-o sănătate adecvată centrată pe persoană și o îngrijire de lungă durată, accesibilă tuturor; asigurarea unei vieți sănătoase și promovarea bunăstării pentru toate vârstele; permiterea accesului universal la bunuri și ser-

vicii în societatea digitalizată de astăzi, inclusiv pentru persoanele în vârstă; capacitarea cetățenilor în vârstă de a participa pe deplin la viața socială și democratică.

Membrii AGE s-au întâlnit cu noii eurodeputați

Membrii AGE Platform Europe s-au întâlnit cu noii europarlamentari, în cadrul ceremoniei organizate în data de 17 octombrie 2019 la Parlamentul European, pentru sprijinirea intergrupului privind schimbările demografice și solidaritatea între generații. Întâlnirea cu membrii AGE a fost un prim pas pentru ca persoanele vârstnice să discute cu aceștia noul contract intergenerațional de care avem nevoie cu toții într-un context de îmbătrânire demografică în Europa. „Schimbarea demografică nu este o amenințare, dar trebu-

ie să ne actualizăm contractul generațional”, a reamintit președintelui AGE, Ebbe Johansen. Totodată, „trebuie să continuăm discuția împreună cu deputații europeni, dar și alte părți interesate”.

În prezent, un număr de 31 de parlamentari au semnat pentru crearea acestui intergroup ce reprezintă un grup informal compus din membrii Parlamentului European din diferite grupuri politice și comisii, care poate încuraja o dezbatere largă cu privire la problemele transversale. AGE consideră că schimbarea demografică, prin impactul său asupra cetățenilor, este un subiect care trebuie abordat cu prioritate.

De asemenea, numind un vicepreședinte desemnat pentru schimbările demografice, doamna Dubravka Šuica, președintele ales al Comisiei Europene a început această dezbatere transversală.

Publicațiile C.A.R.P. -urilor din România, la ședința de redacție!

Jurnalist
Ionuț CRIVĂȚ

De acest titlu suntem mândri pentru că el a devenit realitate în marea familie a C.A.R.P.-urilor, cea a Federației Naționale „OMENIA”. Jos pălăria și sus condeii. La Brăila și la Galați, în buza Dunării, la inițiativa redactorului șef al revistei „Armonii de Toamnă”, un om extraordinar, domnul profesor Ghiță Nazare, am participat cu publicațiile noastre, ziarul lunar „Prin noi OMENIA există” și revista „OMENIA”, la prima și cea mai frumoasă întâlnire, unică și inedită până acum, a redactorilor șefi și a reprezentanților redacțiilor revistelor C.A.R.P.-urilor din Federația Națională „OMENIA”.

Au răspuns pozitiv invitației și inițiativei redactorului șef Ghiță Nazare, de la „Armonii de Toamnă” (alături de colegii săi de redacție – Violeta Ionescu, Rodica Alexandru, Cristina Filip, Ion Aldea, Toader Buhănescu) delegați ai publicațiilor din țară, precum Aurel Hârjoghe – redactor șef și Vergil Matei - redactor la revista „Casa Speranței” editată de Asociația C.A.R.P. „Ana Aslan” Brăila, Victoria Stoian și Constantin

Greco, de la revista „Înserare Lirică” a asociației C.A.R.P. „Speranța” Hunedoara, Constantin Ioan Apostolescu de la revista „Armonia” a Asociației C.A.R.P. Vălenii de Munte, Maria Mădălina Daniș și Emil Cosmin Mihai - revista „Viața

Noastră” a asociației C.A.R.P. „Elena Cuza” Bârlad. Invitații au apreciat inițiativa, aceea a schimbului de experiență și de cunoaștere a celor care lucrează în acest domeniu. Astfel, redactorii și redactorii șefi ai publicațiilor au prezentat,

pe rând, identitatea și specificul propriei publicații, au vorbit despre tematicile abordate, despre relația cu colaboratorii externi, despre impactul în rândul cititorilor, al pensionarilor în primul rând, identificându-se astfel forme și modalități concrete de colaborare între redacții, de sprijin reciproc. La invitația gazdelor am fost comoderator la această întâlnire, în calitate de redactor șef al publicațiilor „OMENIA”.

Dialogurile și schimburile de experiență au fost constructive. Azi, nimic din ceea ce faci nu este cunoscut, dacă nu-l dai la presă. Inițiativa gălățeană de a strânge rândurile între aceste publicații s-a dovedit un real succes, un eveniment unic în viața caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor.

O publicație trebuie să reprezinte în viața și activitatea unei asociații de tip C.A.R.P. un mijloc de promovare a imaginii, o carte de vizită a acesteia și, totodată, o tribună a persoanelor de vârstă a treia, un mijloc de exprimare. Întâlnirea de la Galați a fost un prilej de a vizita și frumosul oraș de la Dunăre, așezare încărcată de istorie și legendă. În încheiere, dorim să le mulțumim colegilor noștri dunăreni pentru invitația, susținerea, deschiderea pe care le-au manifestat și să-i felicităm pentru această lăudabilă inițiativă.

Și, dacă tot am lăudat demersul domnului Nazare, este necesar să punctăm și o altă realizare a domniei sale, o revistă etalon pentru viața culturală gălățeană. Revista „Școala gălățeană” s-a născut din efort

și din inspirație, din necesitatea folositoare întregului corp didactic gălățean și este cea mai longevivă publicație de profil din țară, pentru că și-a dovedit capacitatea de a reflecta problemele învățământului gălățean, pentru că oferă cadrelor didactice posibilitatea de a împărtăși experiențe didactice deosebite, pentru că revista face parte din

viața fiecărui cadru didactic, pentru că este o revistă a bunului-simț, o oglindă fidelă a spațiului didactic gălățean, pentru că este o publicație emblematică pentru întregul învățământ gălățean, este o tribună de promovare a acestuia, pentru că are o personalitate distinctă în formă și conținut, pentru că pe mulți i-a făcut jurnaliști, scriitori, reporteri.

Seniorii brăileni fac istorie

Economist
Giorgică BĂDĂRĂU

La începutul lunii octombrie, într-o zi în care ploua chiar bine, membrii Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor "Ana Aslan" Brăila, au sfințit noul sediu social al asociației și centrul socio-medical. Evenimentul, poate cel mai important din perioada postdecembristă a fost deschis de președintele asociației, expert contabil Ilie Dudulea și urmat de sfeștanie, susținută de un sobor de preoți ai episcopiei Dunării de Jos. Prezenți la inaugurare, au luat cuvântul și reprezentanții Consiliului Județean, prefecturii și viceprimarul municipiului Brăila, care au elogiat strădania seniorilor brăileni pentru construirea unor edificii moderne în care să-și petreacă o parte a timpului lor, de la contractarea unui împrumut până la socializare în cadrul bibliotecii, clubului, cercurilor tematice și efectuarea unor consultații și tratamente medicale.

Și într-adevăr, aici, în noile edificii, probabil cele mai moderne pe care le are o asociație casă de ajutor reciproc de pensionari se îmbină "modernul

cu istoria" – clădirea centrului socio-medical păstrând și elementele stilului arhitectonic anterior fiind o clădire de patrimoniu, îmbinând "utilul" cu "plăcutul", după cum se exprima un senior octogenar.

Evenimentul a fost și un veritabil schimb de experiență la care au participat șapte din cei cinsprezece membri ai Comitetului Director al Federației Naționale "OMENIA" a C.A.R.P.-urilor din România și reprezentanți a 23 de asociații case de ajutor reciproc ale pensionarilor, președinți, contabili șefi, cenzori șefi, directori și redactori de publicații, peste 100 de persoane.

Am apreciat evenimentul ca unul istoric pentru seniorii brăileni. Prin numărul de invitați și participanți de drept, amploarea

activităților care s-au desfășurat după momentul inaugural, pe durata a trei zile și prin nivelul de reprezentare orașul port la Dunăre a strălucit mai puternic ca niciodată.

Invitații au avut posibilitatea să cunoască în cadrul centrului socio-medical pe șeful bibliotecii, scriitorul Virgil Matei și colegii de condei din cercul de literatură care reunește scriitorii brăileni, seniori dar și mai tineri, să admire o expoziție de sculptură, să asculte o fanfară cum rar mai întâlnești astăzi, dar și să se simtă bine alături de seniorii locali la restaurantul Continental în ziua inaugurală.

A doua zi, împreună cu gazdele, invitații au avut parte de o croazieră pe Dunăre, cu ultimul vapor cu zburători în funcțiune, care de peste 100

de ani mășăluiește pe bătrânul fluviu cu turiști români și din toate colțurile lumii. Croaziera finalizată, cu o masă cu preparate din pește, a reușit să încheie un moment care, repet, a intrat în istoria asociației C.A.R.P. "Ana Aslan" Brăila.

Dar, intenționat am lăsat ultimelor rânduri, prezentarea momentului premergător evenimentului de inaugurare a sediului social și anume întâlnirea reprezentanților asociațiilor case de ajutor reciproc ale pensionarilor și seniorilor brăileni cu ministrul Muncii și Justiției Sociale, în funcție la acea dată, Marius Constantin Budăi, prefectul județului, președintele consiliului județean și viceprimarul municipiului Brăila.

Întâlnirea, care avea ca obiectiv, din câte am înțeles, discutarea legii pensiilor și percepția vârstnicilor privind aplicarea, problemele de înțelegere care au apărut, a prilejuit și prezentarea de către participanți a altor probleme, în special din domeniul legislativ, care le-au creat dezavantaje ori i-au discriminat.

În acest sens a fost menționat proiectul de modificare a Legii nr. 16/2000 privind organizarea și funcționarea Consiliului Național al Persoanelor Vârstnice aflat în dezbatere în Plenul Camerei Deputaților și care "interzice" președinților asociațiilor case de ajutor reciproc ale pensionarilor să facă parte din acest organism național reprezentativ al pensionarilor.

De asemenea, s-a exprimat nemulțumirea privind repartizarea fondurilor destinate sărbătorii zilei de 1 Octombrie, Ziua Internațională a Per-

soanelor Vârstnice, care sunt "dedicate" numai unor organizații de pensionari, precum și referitoare la inexistența unei legi destinate "protecției drepturilor persoanelor vârstnice", respinsă în parlament acum vreo trei ani, dar neînlocuită cu alta mai bună.

Nemulțumirile unor participanți au vizat și lipsa de comunicare, din ultimii trei ani, între Ministerul Muncii și Justiției Sociale și organizațiile naționale reprezentative de pensionari, dar pe ansamblu discuțiile au fost deosebit de utile pentru toți participanții, politicieni,

reprezenți ai autorităților locale și seniori. Ultimii au apreciat deschiderea pentru dialog, deși au remarcat, cu amară ironie "ușoara întârziere de câțiva ani" a unor astfel de întâlniri și că, doar cu un ministru dintr-un guvern stufos, nu se rezolvă problemele, așa cum nici cu o floare nu se face primăvară.

Am privit întâlnirea și ca pe "un mare plus" al președintelui Asociației C.A.R.P. "Ana Aslan" Brăila, domnul Ilie Dudulea, care pe bună dreptate a fost apreciat de invitați, în cartea de onoare a asociației, drept "omul care sfințește locul".

De la ferestrele sparte la Kaizen

Economist
Giorgică BĂDĂRĂU

Dacă în numărul anterior vorbeam de teoria ferestrelor sparte aplicată cu succes de americani, acum prezentăm altă teorie, care pleacă tot de la lucruri mărunte, teoria Kaizen. Cuvântul din limba japoneză, înseamnă “îmbunătățire continuă” și, treptat, a devenit o filosofie care se concentrează pe îmbunătățirea continuă a vieții, sub toate aspectele ei.

Aplicată inițial în domeniul industrial, după al doilea război mondial, Kaizen s-a impus ca un termen managerial utilizat curent, care sintetizează esența managementului japonez și vizează perfecționarea continuă a conducerii și activității firmelor, a ideilor personalului inclusiv a managerilor și ucenicilor. Filosofia Kaizen consideră că modul de viață la serviciu, în societate ori acasă trebuie constant perfecționat.

Esența metodei Kaizen

constă în perfecționarea treptată a unui sistem prin perfecționarea subsistemelor/componentelor sale, spre deosebire de cele americane sau europene care preferă schimbarea bruscă.

Metoda Kaizen reprezintă un proces continuu care implică pe toți lucrătorii unei organizații, toate eșaloanele organizaționale având obligația să se implice în realizarea conceptului care, de fapt, urmărește creșterea calității. Definierea multidimensională a calității vizează: performanța, caracteristicile, siguranța, conformitatea, durabilitatea, serviciile, estetica și calitatea percepută.

Mai simplu și din pragmatism, calitatea, din punctul de vedere al clientului, este definită ca “respectare sau depășire a cerințelor prezente și viitoare ale consumatorului”.

Îmbunătățirea calității pe baza unei succesiuni de activități de ameliorare continuă este procesul recunoscut sub denumirea de “spirală calității” în Kaizen.

Alături de “spirală calității”,

“managementul calității” este considerat tot ca o parte componentă a metodei Kaizen. Aceasta, este una dintre cele mai remarcabile realizări ale secolului al XX-lea și reprezintă o mișcare centrată pe perfecționarea performanței manageriale la toate nivelurile de bază.

De curând, în Japonia managementul calității totale s-a extins și asupra marketingului vânzătorilor și al service-ului, dezvoltării, organizării, managementului multi-funcțional, desfășurarea politicilor.

În fapt, metoda Kaizen ajută politicienii, universitarii, jurnaliștii, oamenii de afaceri de diferite nivele, cercetătorii să facă înțeleasă mișcarea productivității, controlul calității totale, activitățile grupurilor mici, sistemul sugestiv, automatizarea, roboții industriali, relațiile de muncă cu accent pe sistemul de angajare pe viață, salariile bazate pe vechime. Pe lucrătorul obișnuit îl convinge că este o parte a sistemului organizațional și simplele sale inovări în domeniul producției

©2014 Creative Safety Supply

sau organizării contribuie la progresul sistemului.

De fapt, Kaizen începe cu o problemă sau mai precis cu recunoașterea că există o problemă. Acolo unde se apreciază că nu există o problemă lipsește potențialul pentru perfecționare, indiferent că este vorba de producție, servicii, comerț, educație, etc.

Problema constă în orice inconvenient care îi împiedică pe oameni să progreseze, să participe la schimbarea orientată spre dezvoltare.

Esențial pentru managementul japonez este că apariția problemei și constatarea efectelor, urmate de eliminarea lor nu-i deranjează nici pe manageri și nici pe salariați.

Specialiștii japonezi în domeniul managementului

consideră că o situație este problematică dacă procedeele uzuale nu mai sunt suficiente pentru rezolvarea ei. Sau, în cazul în care situația respectivă generează un conflict conceptual ori stări de frustrație, stări specifice care dispar numai ca urmare a găsirii soluției optime de către manageri.

Depășind aceste considerații se poate concluziona faptul că filosofia Kaizen se sprijină pe doi piloni fundamentali și anume dezvoltarea individului de către instituție/firmă dar și auto perfecționarea. Astfel, acesta este încurajat să fie permanent interesat de îmbunătățirea activității lui să privească informațiile, procesele, produsele din amonte dar și din aval și, de asemenea, să-și manifeste disponibilitatea și pentru “zo-

nele gri” din sistem.

De aceea “lucrul în zonele gri” nu este interpretat ca “furt al muncii altei persoane” ci ca o contribuție umană pozitivă pentru Kaizen și în avantajul tuturor.

În concluzie, Kaizen a fost introdus cu succes în locuri de muncă diferite în societatea japoneză datorită efortului continuu al managementului dar și reacției pozitive a salariaților.

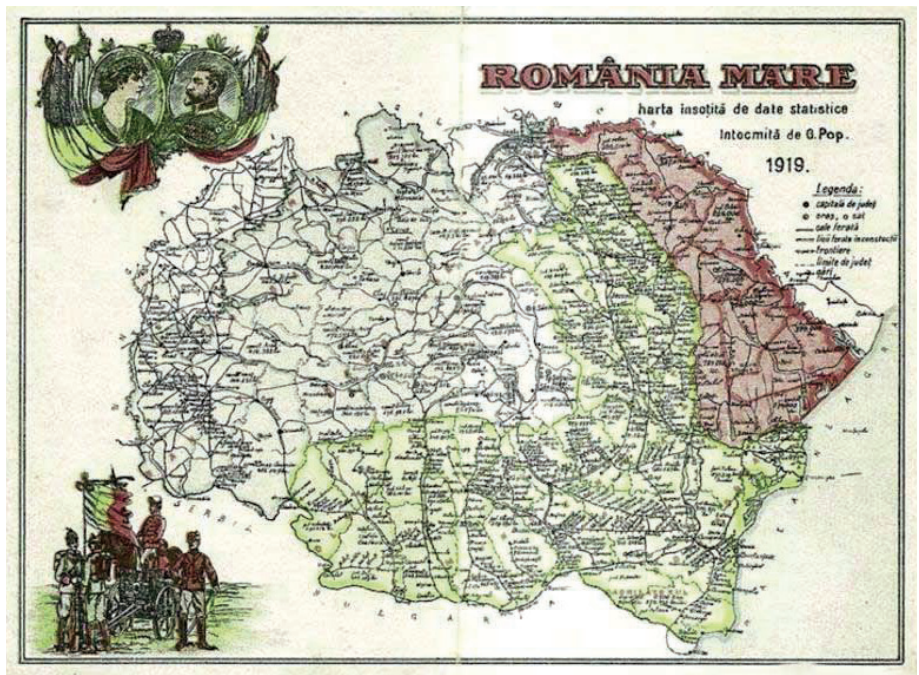
Chiar dacă la noi filosofia Kaizen, în ansamblul ei, este puțin sau aproape deloc cunoscută până în prezent, formele ei cele mai simple pot fi ușor asimilate și aplicate de managerii de orice nivel. Și teoria ferestrelor sparte și Kaizen sunt modele utilizabile, treptat, în orice societate dacă există dorință de progres.

Femeile, eroii uitați ai Marii Uniri

Pe 1 Decembrie, anul trecut, Alba Iulia a fost centrul principal al evenimentelor care au marcat 100 de ani de la Marea Unire. 1 Decembrie 1918 a rămas un simbol al afirmării hotărâtoare a poporului de a-și decide singur soarta.

Adunarea de la Alba Iulia s-a ținut într-o atmosferă de sărbătoare. Aici au venit 1.228 de delegați oficiali, din toate cele 130 de cercuri electorale și din toate cele 27 de comitate românești, episcopi, oameni de cultură, care au proclamat, la unison, „deplina libertate națională”, „votul obștesc, direct și egal”, „libertatea presei” dar și reforme în mai multe domenii ale vieții, acum 100 de ani.

Pe lângă oficialități, la Alba Iulia au venit, români de peste tot, de peste Carpați, cu trenul, cu căruțele, călare, pe jos, îmbrăcați în haine de sărbătoare, cu steaguri tricolore, cu table indicatoare a comunelor ori a ținuturilor de unde proveneau, în cântări și plini de bucurie. Peste o sută de mii de oameni s-au adunat în această zi spre a fi de față la actul cel

mai mareț al istoriei românilor.

Marea Unire a tuturor românilor a fost împlinită în miezul zilei de 1 decembrie 1918, când cele 1.228 de semnături s-au așternut pe Rezoluția Adunării Naționale de la Alba Iulia.

Da, a existat o mișcare feministă, care s-a născut după revoluția pașoptistă. În 1850 a avut loc prima reuniune a femeilor române în Transilvania. Scopul mișcării nu a fost, însă, de a obține drepturi egale cu cele ale bărbaților, precum se întâmpla în Europa,

ci de a lupta pentru libertate și unitate națională. „Numai femeia este capabilă să păstreze tezaurul naționalității”, era convinsă Maria Baiulescu, președinta Uniunii femeilor române din Ungaria. Se considera că „emanciparea reală a femeii poate fi realizată numai după emanciparea deplină a națiunii”, notează conferențiar universitar doctor Simona Rodica Stiger într-un articol pe acest subiect.

Peste 100 de reuniuni ale femeilor române au activat în Transilvania de la 1850 până în

1918. Meritele femeilor au fost răsplătite cu dreptul de a trimite reprezentanți la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia. Așadar, din cei 1.228 de delegați oficiali, 61 au fost reprezentantele reuniunilor femeilor române.

Un aspect poate pe nedrept eludat de vasta bibliografie consacrată rolului deținut de asociaționismul românesc din Transilvania în desăvârșirea unității naționale îl constituie aportul mișcării feministe la pregătirea spiritului public ce a premers Marea Unire.

Mișcarea feministă din Transilvania a contribuit la înfăptuirea Marii Uniri

Efervescența politică premergătoare Marii Uniri de la 1 Decembrie 1918 a caracterizat și mișcarea feministă din Transilvania. În preajma marelui eveniment presa înregistra mesajele reuniunii femeilor române adresate participanților. Majoritatea lor își declarau neclintita alipire către demnele hotărâri ce se vor lua în adunarea menită a fi epocală în istoria poporului românesc. Telegramme și scrisori de adeziune au fost expediate de femeile române din Pecica Română, Măgura și Rodna Veche (Bistrița Năsăud), Zărnești, Hațeg, Dej, Gherla, Prejmer, Lugoj și Budinț.

Textul convocării Adunării Naționale de la Alba Iulia, adoptat la Arad în 7/20 noiembrie 1918 preciza explicit faptul că „La adunare vor lua parte..... câte doi trimiși din partea fiecărei reuniuni femeiești”. Așa cum am spus deja, din cei 1228 de delegați

oficiali, investiți cu mandate, 61 au fost reprezentantele reuniunilor femeilor române. Între ele și arădencele Elena Goldiș, învățătoare în Șeitin, președinta Reuniunii femeilor române din Arad (înființată în 1884) și Eugenia Cicio Pop (soția lui Ștefan Cicio Pop, avocat și om politic român, membru al PNR și mai apoi vicepreședinte al PNȚ, deputat român în Dieta de la Budapesta, participant activ la Marea Unire din 1918, Președinte al Consiliului Național Central Român, vicepreședinte al Marii Adunări Naționale de la Alba Iulia, membru al Consiliului Dirigent deținând portofoliul apărării și al internelor).

Într-o lume politică dominată de bărbați, în care femeilor le era respins chiar și dreptul la vot (situație ce avea să se mențină chiar și după adoptarea Constituției din 1923), liderii naționali ai românilor transilvăneni hotărâsc ca din Marele

Sfat Național, instituția legislativă care urma să conducă Transilvania până la integrarea sa efectivă în noul stat, să facă parte și o femeie, profesoara Eleonora Lemeny-Rozvan. Cu studii în filosofie, limbi și istorie la universitățile din Cluj și Geneva, aceasta a fost doctor în Litere (prima femeie cu acest titlu de la UBB) și promotoare a mișcării feministe, a condus Departamentul Muncii în Consiliul Dirigent, membru marcant în cadrul ASTRA.

Prin munca organică ce au desfășurat-o, au pregătit spiritul public pentru marele eveniment, au ctitorit conștiințe, au creat o opinie. Mișcare socială la începuturile sale, cu implicații naționale declarate, mișcarea femeilor, reprezentată de reuniunile românești a devenit una din cele mai importante și active componente ale mișcării românilor pentru libertate și unitate națională.

Tradiții inedite de Crăciun în lume...

Economist
Istvan FEKETE

Cele mai așteptate momente din an sunt cu siguranță sărbătorile de iarnă și... venirea lui Moș Crăciun. Și, totuși, Sfântul Nicolae reprezintă sursa primară de inspirație pentru Moș Crăciun. El a trăit în secolul al IV-lea și a fost un episcop creștin al provinciei Licia din Anatolia bizantină, fiind renumit pentru faptul că împărțea cadouri oamenilor săraci. Moș Crăciun a fost asemănat cu Odin, zeul suprem, la popoarele germanice, acesta fiind prezentat zburând pe un cal cu opt picioare numit Sleipnir ce putea călători pe distanțe lungi, astfel fiind comparat cu renii lui Moș Crăciun. Moș Crăciunul modern, Santa Claus a apărut pentru prima dată într-o satiră din 1809 a lui Washington Irving, numită Knickerbocker History, el inventând legenda conform căreia Santa Claus a fost împrumutat de la imigranții olandezi.... Sărbătoarea Crăciunului este celebrată în lume în cele mai inedite și insolite moduri. În timp ce în unele țări se decorează brazi, se cântă colinde sau scobesc ridichi, în altele se consumă mâncare chinezească, se ascund măturile din casă, ori se merge la slujbă pe role... Iată câteva din-

tre aceste obiceiuri care sunt practicate de Crăciun:

BULGARIA. Crăciunul (Koleda) începe la miezul nopții, atunci când conform tradiției fetele tinere pregătesc o pâine specială (Krava), coaptă pentru colindătorul favorit (Koledari). Grupuri de tineri necăsătoriți, se costumează în haine tradiționale, apoi ținând în mână un baston mare din lemn de stejar sculptat (Koledarka) fac înconjurul satului și se opresc la fiecare casă pentru a ura și pentru a primi pâinea coaptă și alte cadouri preparate special pentru ei. Sărbătoarea Crăciunului durează până în zori.

GERMANIA. Părinții pun ornamente din sticlă în formă de castravete pentru a aduce noroc copiilor care vor găsi a doua zi cadourile sub brad. Castraveții din sticlă sunt bine ascunși printre crengile bradului, astfel că primul copil care găsește primul glob va avea mult noroc în anul care urmează. Obiceiul vine din perioada celui de-al Doilea Răz-

boi Mondial, când mare parte din populație era atât de săracă încât nu-și permitea globuri și ornamente, punând în locul acestora castraveți.

CEHIA. În ajunul Crăciunului, fetele nemăritate apelează la o metodă de ghicit tradițională despre care se crede că le va ajuta să-și prevadă viața amoroasă pentru anul viitor. În ce constă această metodă: se stă cu spatele la ușă și se aruncă un pantof peste umăr. Dacă acesta cade cu vârful spre ușă înseamnă măritiș. Dacă, acesta cade cu călcâiul spre ușă, înseamnă că nu se va căsători în anul care urmează.

ELVEȚIA. Samichlaus (Moș Crăciun) are întotdeauna și sarcina de a aduce și pomul de Crăciun în casele oamenilor, un obicei care se păstrează încă din anul 1775. Un alt obicei al elvețienilor este „Parada ridichilor luminate”: copiii ajutați de părinți scobesc cu mare grijă câte o ridiche mare, pe care apoi o împodobesc cu diferite

crestături și forme, mai ales cu stelute și brăduți. În ridicăta astfel împodobită micuții elvețieni pun o lumânare și poartă ridicăta ca pe o flacăra, de obicei către școala unde învață, unde copiii reuniți cântă în cor melodii tradiționale.

FRANȚA. În aproape fiecare locuință franceză proprietarii construiesc o scenă a Nașterii, numită «creche», mai mare sau mai mică, aceasta devenind centrul sărbătorii Crăciunului. Personajele acestei scene sunt de regulă mici statuete din lut, numite «santons» (mici sfinți).

NORVEGIA. O legendă spune că în noaptea de Crăciun ies la iveală tot felul de vrăjitoare și spirite malefice, care caută mătură pe care să zboare. Pentru a alunga vrăjitoarele se ascund toate măturile din casă, iar uneori se mai trage și câte un foc de armă pentru a le speria.

UCRAINA. În preajma Crăciunului, oamenii pun în brad decorațiuni care reprezintă pânze de păianjen. Originea tradiției stă într-o poveste din folclorul ucrainean, conform căreia o femeie era atât de săracă, încât nu și-a permis să decoreze bradul de Crăciun cu nimic. Cu toate acestea, când s-a trezit în dimineața de Crăciun, bradul ei era plin de pânză de păianjen, care strălucea frumos în razele soarelui și îi conferea o frumusețe aparte. De atunci, a

devenit tradiție să se pună pânză de păianjen în brad, pentru ca anul care vine să aducă mult noroc.

VENEZUELA. În Caracas credincioșii se duc la slujbă dimineața devreme în perioada dintre 16 și 24 decembrie. Nu este atât de bizar pentru o populație majoritar catolică, însă ceea ce este bizar în legătură cu asta este modul în care o fac: merg pe role, străzile fiind blocate pentru circulația mașinilor până la 8 dimineața.

FINLANDA. În ajun de Crăciun toată familia merge cântând la cimitir cu lumânări, pentru a-și onora morții. Acest obicei are o încărcătură emoțională deosebită, astfel că toată lumea îl respectă, iar în noaptea de Ajun, cimitirele sunt frumos luminate datorită lumânărilor, creând o imagine de neuitat.

OLANDA. Sinterklaas (Moș Nicolae) are aici un ajutor, Zwarte Piet (Petru cel Negru). Aceștia vin în oraș în ajun de Moș Nicolae pe un vapor cu aburi. Pentru a se evita rasiemele, în reprezentațiile publice actuale, Petru cel Negru, nu mai este înfățișat ca fiind un sclav maur, ci un coșar...

DANEMARCA. În ajun de Crăciun se prepară budincă de orez sau terci de ovăz și se lasă la vedere special pentru Nisse, un elf pus pe obrăznicii, pentru ca acesta să nu le joace feste.

Se spune că familiile care nu lasă budincă pentru elf vor avea parte de mai multe surprize neplăcute, printre care dispariția cadourilor pentru cei mici. Mai este nevoie să spunem că nu se pune nimeni cu obraznicul elf?....

ȚARA GALILOR. Galezii au păstrat un obicei păgân care implică un personaj numit Mari Lwys (Iapa Cenușie). În forma sa originală, această tradiție presupune sosirea calului și a însoțitorilor săi în fața casei, unde se cântă, apoi are loc o dispută verbală în versuri, prin care cei de afară și cei din casă se insultă reciproc. Iapa Cenușie reprezintă de fapt, un craniu cabalin atașat de un băț, iar persoana care-l manevrează se acoperă cu cearșafuri albe.

CANADA. Dacă v-ați gândit să îi scrieți Moșului și nu știți cum să vă asigurați că acesta va primi mesajul, ei bine acest lucru este posibil dacă locuiți în Canada unde Serviciul Poștal recunoaște următoarea adresă: Moș Crăciun, Polul Nord, Canada, Cod Poștal H0H0H0! Datorită miilor de voluntari de la poșta din Canada, copiii din întreaga lume care trimit scrisori pe această adresă primesc chiar și răspunsuri!...

AUSTRALIA. În această țară unde Crăciunul se sărbătorește la temperaturi de peste 30°C, este evident că Moșul, nu poate veni cu sania trasă de reni, ci cu surf-ul...

Cina de Crăciun e marcată de obiceiul de a pune într-una dintre prăjituri o bucățică de aur, iar cel care găsește metalul prețios se spune că va avea mult noroc în anul care urmează. Masa se servește, de obicei, pe plajă sau la picnic, iar în seara de Crăciun, australienii ies pe străzi, cu lumânări aprinse și cântă melodii specifice.

Noaptea dintre ani la români și în lume

Economist
Irina ANDREI

Celebrarea Anului Nou este o sărbătoare străveche luând naștere cu mii de ani în urmă în Babilonul antic, fiind sărbătorită ca un festival de unsprezece zile și includea jertfe, procesiuni și rituri ale fertilității. În tot acest timp, multe culturi au folosit ciclul soarelui și al lunii pentru a decide “prima” zi a anului. Ziua de 1 ianuarie a devenit ziua obișnuită a sărbătorii abia când Julius Cezar a implementat-o în calendarul iulian. Tot în această zi romano-catolicii celebrează Solemnitatea Mariei, Maicii Domnului, o sărbătoare care o cinstește pe Maria. Ziua de 1 ianuarie este o sărbătoare națională, prima zi a Anului Nou, urmând atât calendarul gregorian, cât și cel iulian. Această zi este marcată cu focuri de artificii, parade și reflecție asupra ultimului an, în timp ce privirea este ațintită către viitor. Sărbătoarea Anului Nou este marcată de obicei în prezența celor dragi, implicând tradiții menite să aducă noroc și succes în anul ce vine. Ziua aceasta este serbată de multe culturi în felul lor unic, obiceiurile și tradițiile Zilei de Anul Nou fiind cu șampanie, confetti, concerte precum și o varietate de ali-

mente. Pentru mulți această sărbătoare este un prilej de a face schimbări pozitive în viața lor. Printre paradele celebre ale acestei zile se numără cea a Londrei și parada Trandafirilor din Pasadena, California.

ROMÂNIA. Noaptea dintre ani la români este sărbătorită cu mult zgomot pentru a alunga toate spiritele rele. Unii merg mai departe și țin în buzunar o căpățână de usturoi, care are menirea de a-i feri de aceste chinuri. Tot în prima zi din an este bine să nu facem cheltuieli și să nu aruncăm nimic din casă pentru a nu ne arunca norocul. Să ne oprim puțin la bani, există superstiția ca Noul An trebuie să ne găsească fără datorii, în caz contrar acestea vor rămâne tot anul. Tradiția populară spune că fetele nemăritate trebuie să pună în ajun de An Nou sub pernă un fir de busuioc iar într-un vas cu apă o ramură de măr

și un ban. Dimineața, fetele își vor visa alesul cu care urmează să se căsătorească. Rămânând în zona superstițiilor este bine de știut că la miezul nopții ușa casei trebuie să fie deschisă permițând astfel anului vechi să iasă în timp ce anul nou intră. Din bătrâni este știut că anul nou trebuie întâmpinat cu o haină nouă, dar și ceva roșu, ori o altă culoare veselă pentru a atrage toate energiile pozitive. O altă datină spune că în Ajunul Anului Nou trebuie să ai în buzunar câteva boabe de grâu pentru a fi ferit de foamete tot anul și bani pentru ca anul să nu te prindă sărac. Toate aceste obiceiuri și superstiții variază în funcție de zona în care ne aflăm, unele au fost modernizate, în timp ce altele au fost uitate sau ignorate. Pe parte culinară este bine să consumăm pește în noaptea dintre ani pentru a ne asigura o trecere lină și ușoară în anul ce vine.

Carnea de pui este considerată aducătoare de ghinion deoarece păsările scormonesc pământul și îl împrăștie, fapt corelat cu împrăștierea prosperității și a binelui din casă. Cele mai frumoase obiceiuri pe care românii le au în noaptea de Anul Nou dar și în prima zi a noului an sunt sorcova și plugușorul.

UNGARIA. Oamenii fac din hârtie și paie o sperietoare de ciori cunoscută ca Jack Straw, simbol al ghinionului din anul care se încheie. Sperietoarea este purtată prin sate și apoi arsă în miez de noapte.

ITALIA. În regiunea Napoli au loc cele mai dinamice tradiții: spectacole de artificii, precedate de cântece și dansuri, mese îmbelșugate din care nu lipsește carnea de porc, simbol al bogăției, stropite din abundență cu spumante și vinuri. Pentru ca noul an să fie întâmpinat cum se cuvine petrecerea trebuie să se încheie în zori, iar ca simbol al reînnoirii trebuie ca lucrurile vechi să fie aruncate pe fereastră. Tot în noaptea de Anul Nou, se pun pe masă mâncăruri speciale despre care se spune că aduc abundența și bogăția numită "Capadanno".

GRECIA. Sărbătoarea este întâmpinată cu jocuri de cărți, iar această zi este dedicată Sfântului Vasile, celebru pentru bunătatea lui. Copiii își lasă încălțările lângă șemineu în noaptea de Anul Nou pentru a primi daruri de la sfântul cel bun. Mâncarea tradițională pentru această sărbătoare este "vassilopitta", o prăjitură care conține o monedă de argint sau de aur, iar cine primește bucata care conține moneda are noroc în noul an.

SPANIA. Cele 12 luni ale anului sunt reprezentate prin 12 boabe care se consumă la mie-

zul nopții când gongul are 12 bătăi anunțând trecerea în noul an. Fiecare boabă aparține unei luni din anul ce va veni. În orașele mai mari precum Madrid și Barcelona, oamenii se adună în piețe pentru a mânca strugurii împreună.

SCOȚIA. Anul Nou este numit "Hogmanay", persoana care trece pragul unei case de Anul Nou trebuie să fie bărbat și să aducă un dar pentru noroc. De asemenea, se organizează ceremonii cu focuri, sunt aprinse suluri de smoală, care sunt lăsate apoi să se rostogolească pe străzi. Astfel, anul vechi este ars și celui nou îi este permis să vină.

BRAZILIA. Anul nou este întâmpinat într-un mod plăcut și colorat. Cele mai populare culori în care Anul Nou este întâmpinat este roșul, culoarea dragostei precum și galbenul, prosperitate, bani.

FRANȚA. În noaptea dintre ani se organizează ospețe numite Reveillon de Saint Sylvestre. Aici, tinerii participă la petreceri somptuoase și beau multă șampanie. Tot atunci sunt marcate primele momente din noul an cu sărutări sub vâsc, iar prognoza din această zi este considerată rodnicia culturilor și a pescuitului.

DANEMARCA. Anul Nou este întâmpinat cu un obicei, dacă nu straniu destul de ciudat, spartul farfuriilor de ușile vecinilor, prietenilor pentru a alunga spiritele rele. Cine are cele mai multe cioburi la ușa

are și cei mai mulți prieteni. Tot ei intră în noul an sărind în ianuarie de pe scaun la miezul nopții pentru a alunga spiritele rele și a aduce noroc.

FILIPINE. Sărbătorile sunt întâmpinate cu zgomotul pocnitorilor crezând că vor speria ființele rele. Există superstiția ca la miezul nopții să fie pe masă 12 fructe diferite, rotunde, care simbolizează cele 12 luni ale anului. Tot tradițional trebuie să fie pe masă orez lipicios și tăiței.

GERMANIA. În noaptea Anului Nou în fiecare casă se toarnă plumb topit într-un vas cu apă, iar formele care rezultă prezic cum va fi noul an.

FINLANDA. Se obișnuiește ca în noaptea dintre ani oamenii să prezică anul în care vor intra cu ajutorul unui metal numit staniu (cositorul). Acesta se aruncă într-un recipient cu apă, apoi se interpretează forma pe care o ia metalul după întărire. Dacă apare un inel sau o inimă simbolică este că se va face o nuntă, o navă înseamnă călătorie, iar un animal (porc) va fi multă mâncare.

În orice colț de lume ne vom afla în noaptea dintre ani este important să ne punem mereu o dorință și să întâmpinăm anul ce vine cu speranțe mari.

Președintele Ovidiu Morariu, Cetățean de Onoare al municipiului Hunedoara

În data de 30 octombrie 2019, în cadrul unei ceremonii desfășurată în ședința Consilului Local al Primăriei municipiului Hunedoara, domnul Ovidiu Viorel Morariu, președintele C.A.R.P. "Speranța" Hunedoara, a primit din partea domnului primar Dan Bobouțanu, diploma de Cetățean de Onoare și Cheia Orașului. După citirea referatului care a motivat această propunere, referat care a subliniat că dintre cei 20.000 de pensionari care trăiesc în municipiul Hunedoara, 10.400 sunt membri ai Asociației C.A.R.P. "Speranța" Hunedoara, acesta a fost supus la vot și aprobat în unanimitate.

Domnul Ovidiu Viorel Morariu, extrem de emoționat, a luat cuvântul mulțumind pentru titlul acordat și mărturisind că lucrează într-un colectiv de oameni minunați, harnici, cinstiți și dăruți muncii pe care o fac. Acești oameni deservește peste 10.400 de pensionari, persoane vârstnice care au nevoie de sprijin social și medical.

Victoria STOIAN

De șase ani în „CASA SPERANȚEI”

Pentru **Casa Speranței**, revista trimestrială editată de Asociația Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Ana Aslan Brăila, anul 2019 a fost unul de sărbătoare marcat de două evenimente majore din viața prestigioasei asociații. Acum șase ani vedea lumina tiparului primul număr sau mai precis se deschide Casa Speranței, o publicație etalon în viața socio-culturală a municipiului Brăila. Și, cel de-al doilea eveniment de o importanță deosebită l-a reprezentat inaugurarea oficială și sfeștania noului sediu al C.A.R.P. „Ana Aslan” Brăila.

La „pachet” cu revista „Casa Speranței” am primit de la colegii și prietenii noștri de la Brăila și publicația **“VIS ÎMPLINIT”**, un supliment al revistei editată de C.A.R.P. Ana Aslan Brăila, supliment realizat cu prilejul slujbei de sfeștanie a clădirilor ce adăpostesc asociația condusă de domnul președinte Ilie Dudulea. Suplimentul reprezintă o adevărată prezentare a acestui vis care a devenit realitate, planuri de construcție, studiu istoric asupra imobilelor recent inaugurate, în contextul urbanistic al Brăilei. Paginile prezentate sunt bogat

ilustrate cu imagini care ne prezintă povestea construcției de la primele scafe de excavator și până în prezent când avem de a face cu un complex ultramodern, dotat cu toate utilitățile, dar care păstrează patina arhitectonică a timpului. Am mai precizat dar o mai facem pentru că merită. Pe lângă conținutul editorial de înaltă ținută, atât revista cât și suplimentul se prezintă cu o grafică deosebită, impecabilă, cu fotografii profesionale. Felicitări! **(Ionuț Crivăț)**

Întreaga prețuire pentru seniori

Constantin DRAGNEA
vicepreședinte
C.A.R.P. Alexandria

În fiecare an, la 1 Octombrie, se sărbătorește ZIUA INTERNAȚIONALĂ A PERSOANELOR VÂRSTNICE. Acest moment important a constituit un bun prilej de a marca evenimentul prin tipărirea numărului 2 al Revistei „GLASUL SENECTUȚII”, publicație editată de Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor Alexandria, care reunește în rândurile sale aproape 12.000 de membri.

De la început cititorul poate observa că se păstrează pe copertă, în continuare, ca motto o cugetare simbol pentru senectute: „O națiune care nu-și respectă vârstnicii nu are viitor!” prin care se face trimitere la experiența de viață, înțelepciunea și valoarea seniorilor. La fel ca numărul unu și numărul doi al revistei cuprinde în paginile sale o tematică diversă, de larg interes pentru toți cititorii. Cu ocazia Zilei de 1 Octombrie un gând de prețuire și admirație pentru vârsta a treia a fost transmis de către domnul primar al Municipiului Alexandria Victor Drăgușin, și domnia sa membru al C.A.R.P. Alexandria. Legat de viața și activitatea casei, doamna președinte inginer Gherghina Drăgușin, a privit retrospectiv rezultatele

perioadei care a trecut de la începutul anului, evidențiind că este tot mai mare încrederea persoanelor de vârsta a treia în asociație. Deviza: „Împreună

amintiri din lumea satului telemănean, cu personaje precum Dedu, Sandalache, Portofel și moș Ciucă. Un loc aparte este rezervat rapsodului fără egal: Liviu Vasilică, un cântăreț și colecționar de straie populare cunoscut în întreaga țară.

Versurile cântecului „Aș muri, dar nu acuma”, consemnate în pagină, parcă amintesc drumul lui Liviu prin viață. Un articol care face o scurtă dar atentă analiză în domeniu, cu titlul „C.A.R.P. – urile, un instrument de independență și putere al pensionarilor” este semnat de Nicolae Drăgușin. Redactorul șef al Ziarului „Teleormanul”, Gheorghe Paraschiv, în consemnarea sa despre activitatea Casei în ansamblul ei, cu referire și la Consiliului Director aprecia C.A.R.P. Alexandria ca fiind „Mamă bună pentru membrii asociației”.

Interesant este și articolul semnat de Viorel Fota, manager al Bibliotecii Județene Marin Preda – Teleorman. El relatează că și în 2019 seniorii sunt participanți consecvenți la majoritatea activităților literare, cum a fost și recenta lansare a cărții „Jurnalul în Meandrele Actualității” a seniorului presei județene, Stan Ștefan, de curând devenit Cetățean de Onoare al Municipiului Alexandria. Mai semnalăm pagina „Oameni de seamă din Teleorman” cu personalități din diferite domenii.

în momente de cumpănă!” se regăsește în spiritul de înțelegătorie și de protecție socială. Cititorii fac cunoștință cu „Un patriarh al Colecționarilor”, respectiv domnul Aurel Ionescu care a adunat timp de 60 de ani monede, bancnote românești și străine, timbre, ilustrate cu o anumită tematică, locomotive în miniatură, medalii și insigne. În paginile revistei este prezent scriitorul și publicistul Florin Burtan, cu „Moartea fântânii”, care rămâne fără ciură, în final fiind părăsită (precum un bătrân abandonat de familie). Pentru autor este un fericit prilej de a așterne pe hârtie, cu un talent incontestabil, duioase

Să mai și râdem...

O solicitantă la o agenție matrimonială:

- Aș dori să cunosc un bărbat care nu fumează, nu bea, nu se uită la fotbal, nu se uită după alte femei. Aveți așa ceva?
- Da. În parcul din apropiere.
- E de la agenția dumneavoastră, nu? Întreabă doamna cu bucurie în glas.
- Nu, ... e din marmură.

Într-o cabană intră unul și strigă:

- Care vrea o blană de urs?!?
- Cineva răspunde:
- Eu!!!!
  - Atunci, dă o fugă după colț, că se aude un mormăit ...

Doi turiști escaladează munții. Deodată, unul dispăre.

Celălalt strigă speriat:

- Unde ești? Ai căzut în prăpastie?
- Daaaa...
- Ai pățit ceva?
- Nuuuu...
- Vin să te scot; e adâncă prăpastia?
- Încă n-am ajuuuuuuuuns...

Bulă merge în excursie pe Nil.

- Când ajunge își dă seama că îi este foarte cald așa că se gândește să facă o baie în fluviu. Ca să fie sigur că nu este niciun pericol, întreabă o fetiță dacă sunt crocodili în apă. Aceasta îi spune că nu și Bulă sare. După 30 de minute Bulă zice:
- Cum de nu sunt crocodili?
- Pentru că le este frică de rechini.

Două blonde căutau prin pădure un brad de Crăciun.

- După o zi întreagă de stat în frig, una dintre ele îi spune celeilalte:
- Auzi, n-ar fi mai bine să luăm unul așa, fără globuri?

Ion și Gheorghe se întâlnesc în pădure.

- Gheorghe ducea în brațe un dihor viu.
- Ion: - Mă, Gheo, ce faci, mă, cu dihorul?
- Gheo: - Apăi, mă, la iarnă, cand o fi frig, îl pun la picioare să-mi fie cald.
- Ion: - Mă, dar pute, mă!
- Gheo: - No, las, că se obișnuiește el!

Soțul către soție:

- Dragă, vreau să-mi petrec acest concediu ca acum 20 de ani.
- Dar noi suntem căsătoriti numai de 19 ani!
- Exact!

Într-o seară, un om se plimbă prin cimitir.

Nefiind atent, cade într-o groapă.

Omul începe să strige:

- Ajutor! - Ajutooor! - Îmi este frig!
- Apare un betiv și acoperind groapa spune:
- Păi dacă te-ai dezvelit!

Intră soția în casă.

- Dragul meu, uite, aici, o bere pentru tine...
- Mai trece ceva timp:
- Dragul meu, de ce nu te uiți la fotbal? Ia zi, vrei ceva de mâncare mai special, mai bun ceva?
- Soțul, cu o privire îngândurată:
- Ia zi, cât de tare...
  - Un pic... așa... farul din dreapta, capota și parbrizul...

Intră un rus într-un bar din Germania și cere o bere.

- Barmanul așează pe bar un cartonaș suport de pahar și peste el așează o halbă. Bea rusul berea apoi o cere pe a doua. Barmanul ia halba goală, se uită pe bar, nici urmă de cartonaș. Pune alt cartonaș pe bar și halba deasupra. Rusul bea și o cere pe a treia. Se uită barmanul pe bar, cartonașul a dispărut. Se gândește puțin barmanul: asta mă lasă fără cartonașe, îi pun berea direct pe bar. Așa și face.
- Bea rusul berea, se uită sub halba goală și zice: biscuit niet?

Omenia TV

o voce a pensionarilor din România

Aflată în al nouălea an, Omenia TV redă vocea pensionarilor din România. Singura platformă online a organizațiilor de pensionari, Omenia TV este un spațiu al schimburilor de experiență și al exemplor care pot replica bunele practici în casele de ajutor reciproc ale pensionarilor și, în același timp, în alte asociații ale pensionarilor.

Platforma online Omenia TV susținută financiar de Asociația C.A.R.P. "OMENIA" București, a apărut din nevoia organizațiilor membre ale Federației Naționale "OMENIA" a C.A.R.P.-urilor din România de a fi în contact cu proiectele și strategiile Federației, de a învăța și colabora în spiritul ajutorului reciproc de la celelalte organizații, de a fi transparente în relația cu membrii, autoritățile centrale și locale, cu sponsorii.

Vă invităm să explorați bunele practici în casele de ajutor reciproc ale pensionarilor!

Pentru a viziona postul de televiziune online OMENIA TV puteți accesa motorul de căutare www.google.ro, dar și site-ul Federației Naționale "OMENIA" care vă vor direcționa către postul TV. De asemenea, puteți căuta simplu www.omeniatv.ro.

Președinte de onoare
Ing. Gheorghe CHIOARU

Director
Ec. Giorgică BĂDĂRĂU
tel. 0752.001.404

Redactor șef
Ionuț CRIVĂȚ
tel. 0736.368.692

Redactor
Ing. Vasilică FĂLCUȚĂ
tel. 0752.001.406

Redactor
Dr. Monica OUZOUNOV

Redactor, corector,
Sociolog
Ionuț ARDELEANU
tel. 0752.001.437

Redactor
Dr. în istorie
Ana Ioana IRICIUC

Redactor, Grafician
Irina ANDREI

NORME DE COLABORARE

Cititorii pot trimite pe adresa redacției texte și fotografii care se încadrează în tematica revistei. Răspunderea juridică pentru conținutul articolelor aparține în exclusivitate autorilor, conform art. 206 CP. Informațiile referitoare la geografia și istoria zonelor în care se află sediile asociațiilor C.A.R.P. au fost preluate de pe enciclopedii online.

Revista poate fi citită și online pe
www.fn-omenia.ro

CONTACT
COLEGIUL DE REDACȚIE

București, Sector 5,
Str. Amurgului 53, cp 051983
E-mail: fn.omenia@yahoo.com
E-mail: secretariat@fn-omenia.ro
tel/fax: 021-456-3699

COPYRIGHT:
Este autorizată orice reproducere,
cu condiția specificării sursei.

LA MULȚI ANI 2020!

IANUARIE

L	M	M	J	V	S	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

FEBRUARIE

L	M	M	J	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	

MARTIE

L	M	M	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

APRILIE

L	M	M	J	V	S	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

MAI

L	M	M	J	V	S	D
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

IUNIE

L	M	M	J	V	S	D
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

IULIE

L	M	M	J	V	S	D
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

AUGUST

L	M	M	J	V	S	D
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

SEPTEMBRIE

L	M	M	J	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

OCTOMBRIE

L	M	M	J	V	S	D
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

NOIEMBRIE

L	M	M	J	V	S	D
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

DECEMBRIE

L	M	M	J	V	S	D
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

E-mail: fn.omenia@yahoo.com

E-mail: secretariat@fn-omenia.ro

Website: www.fn-omenia.ro

www.omeniatv.ro

Tel/fax: 021-423.17.49; 021-456.36.99

Mobil: 0752.001.404; 0752.001.406

ISSN - 2065 - 9989

Tipărit la S.C. DOROTEA PRODCOM S.R.L.

Tipografie tel: 0744.536.449

E-mail: dorotea_print@yahoo.com